

F.
BOHUSLAI
Bohemi,
BARONIS de HASSENSTEIN,

CARMEN

SUMMOS CHRISTIANI ORBIS
PRINCIPES

excitans
ad bellum

CONTRA TURCAS

gerendum,
recusum Lipsiæ, publiceque illu-
stratum.

L. J. F. P. P. P.

Stanno WITTIGAVIANO,
Anno MDC LXXXIX.

Atque
Tu qv
Admi
Excus
Cur n
Hercu
Classif
Impor
Æthio
Extre
Tapro
Est tib
Fer pre
In stir
Traxit
Implev
Consu
Eoos,
Tuqve
Et mo
Atque
Immir
Circu
Gesta
Eripe
Qvaq
Palme
Veller
Castra
Petré
Sparge
Te duc
Huma
Ætern
Et rese
Crede
Qvem
Sive q
BArbara gens urget populum , qvem fonte salubri
Abluit unda , potens delere piacula mentis
Omnia pollutæ ; jam pleni milite campi ,
Jam pedites eqvitesqve ruunt : tumidumqve pro-
fundum
Innumeris fervet ratibus : vix sustinet hostem
Relligio jam sacra ferum : Petræa fatiscit
Cimba , nec immensæ pelagi jam sufficit iræ.
Quid facis in tanto discrimine , maxime Regum ?
Cur non bella paras , pubemqve hortaris ad arma
10 Germanam , bello gaudentem & fortibus actis ?
Scilicet ut capreas per montis devia captes ,
Accipiterqve tuus prædam circumvolet uncis
Ungvibus aeriam , patrius vastabitur Hister ,
Dalmaticiqve lares , & Japidis arva Timavi .
Te memorant Celtas , & regis tela superbi ,
Et conjuratos Morinis fregisse Batavos
Sub juga cæruleum crines misisse Sicambium .
Qvo vigor hic abiit ? nostro ne in sangvine fortis
20 Fundendo externos faciem submittis ad enses ?
Mille tibi populi parent ; tua castra seqvuntur
Mille duces : svti bello ; cur cornua cessant
Victricesqve tubæ , litui ; cur classica fundunt
Nulla ? tuas cur non Aqvilas Byzantius hostis
Horret , & ereptam cur non se Græcia gaudet
Servitio ? gentesqve Hæmi Rhodopæqve , nivosa
Ruraqve Pieriis ipsi contermina cœlo
Carminibus ? Quid tu , Galle , qvi tecta Viennæ
Spumosumqve domas Ararim , qvem clarus honorat
Insuber , & populi Ligurum , gentilia qvare
30 Prælia nunc refugis ? paterisqve instare tyrannum
Christicolum , laribus gladium per nostra vagari
Pectora barbaricum : num jam tua lilia marcent ,
Et satis es Capuæ Bajis viridiqve Vesivo

At-

Atqve Phalanteo bellum intentare Tarento.
Tu qvoqve Rex, cuius magnas Tartesia tellus
Admiratur opes: qvo principe nuper habenas
Excussit Betis Libycas; educis in arma
Cur non occiduas gentes, Sicorimqve Tagumqve
Herculeum? cur non qvamprimum trajicis æqvor
Classibus? & subigis Numidas, legesqve Tuneto.
Imponis, sacræqve crucis mysteria pandis
Æthiopum populis, & qva Garamantes & Indi
Extremas habitant oras, divisæqve mundo est
Taprobane; si verus honor, si gloria cordi
Est tibi, si veræ flagras virtutis amore,
Fer precor auxilium fidei, gladiosqve minaces
In stirpem converte Arabum, qvam perfidus olim
Traxit ab Ecclesiæ gremio, variisqve tenebris
Implevit scelerum Mahometes; concute pectus
Consiliis gravidum castis, ensesqve retunde
Eoos, Scythiciqve ducis confringe secures;
Tuqve Caledonii nemoris, vergentis in Arcton
Et moderator agri, cui servit frigida Tile,
Atqve, Lycaonius cui prono lumine custos
Imminet, & Grajis Helice observata carinis,
Circumda Europam ratibus, patrumqve fecutus.
Gesta, cruentatum divino sangvine collem
Eripe Niliaco Regi, Lageaqve tecta,
Qvaqve Palæstini tractus & dives Idume
Palmetis, qva docta Tyros miscere veneno
Vellera gentili, submersa & mœnia Gazæ
Castra loca, gentesqve nigra in caligine mersas
Petréo conjugé gregi, lumenqve per omne
Sparge solum fidei. Syrius cognoscat Orontes
Te duce Romanæ latebras & mystica legis,
Humani generis dignissime rector, ovilis
Æterni qvi claudis iter, qvod sidera confert
Et reseras, superæ qvi verus janitor aulæ
Crederis à populis, latum circumspice, cingit
Quem pater oceanus vitreis torrentibus, orbem,
Sive quidem calidum mentem convertis in Austrum.

30

Sive

salubri
is
que pro-is
rat
n
Ae-

Sive ortus spectas tepidum, qva dividit æqvor
Multifidus Ganges, Ripheos sive Triomes,
Et gelidum Tanaim, Nabathæos cuncta sequntur
Errores. At tu si fas est dicere, præsul
Optime : Romana latus reqvielis in arce
Et digitis aurum verias, & multa modesto
Dissimulanda facis, justusqve abscondere ferrum,
Decernis ferro, turbariqve omnia sævo
80 Marte sinis ; taceo cœlum venale Deumqve
Et Dominos veteres pulsos, ingensqve pudenda
Imperium sobolis; sed non sic itur ad astra;
Non jubet hæc cœli frenator; Martia certe
Si tibi bella placent, Turcarum invade catervas,
A caulisqve lupos arce torvosqve Leones.
Commissarum ovium miseris qvi dura minantur
Christicolis, optantqve tuam convertere Romam,
Et Capitolinis immittere sedibus ignes;
Magnus es, at major lati dominator olympi,
90 Qvi sceleri rectisqve simul dat præmia factis,
Intima qvi cordis penetrat secreta, cubilis
Nescit, & aurata tectos lodice cinædos,
Pandentesqve femur tanta mercede puellas,
His ut divitiis Ephyraei gloria scorti
Cesserit, & Rhædopes, ac Floræ in templo receptæ
Romulidum, cuius pastor nisi maxime pares
Edictis, veniet subito poscetq; talenti
Usuram, tenebrismergiqve jubebit averni.
Qvid te Sauromatum ductor, veneranda parentis
100 Progenies memorem? sub cujus Vistula degit
Legibus, & pigro regio subiecta Booti,
A strictumqve æqvor glacie, fluviiqve rigentes;
Diverso premeris bello; te Thracia tellus
Colchorumqve petit, Phasis duplicesqve pharetræ,
Et tua collucent hostili mœnia flamma;
Dlacerantur opes, quatit altos machina muros,
Infelix rapitur vulgus juvenesqve, senesqve,
Et mixtæ maribus tolerant infanda puellæ,
Cum stabulis percunt armenta; habitata virisqve

R. 1.

Rura tenent ursi : steriles fortassis & olim
Terra cadaveribus nostris sit pinguis. Amaras
Prætereo matrum lacrymas, pavidæque sororis
Insolitos fletus, & questum conjugis orbæ:
Hæc si spectamus, pietas & pectora nostra
Nulla movet? non nos proavo dignissima proles,
Non Cazimirus genuit, sed belua Lernæ
Caucaseæ, & Tigres admirunt ubera; ferro
Cingere qvin potius delectisqve undique turnis
In rabidas consurge feras, populumqve reliquit
Qvem fortuna tibi, properantibus eripe fatis, 110
Eripe venturæ cladi, vitæqve decoram
Non dubita turpi mortem præponere ; qvo nunc
Provehor, extremis ante Rex clare manentem
Finibus Europæ aggredior? qvi littora lati
Perlustras mundi, canumqve inqviris Atlanta
Navibus, & fontes occlusos hactenus amnis
Iliaci, gentesqve vagas, & monstra: neclipsis
Nota satis Libyæ cultoribus, antraqve torvæ
Gorgonis, & qvicqvid terræ declinat in axem
Devexum; Sed qvid vigilem novisse Draconem 120
Hesperidum prœdest? nostroqve incognita mundo
Sidera. Arenivago nec forsan visa Catoni?
Et qvæcunqve jacent zonæ vicina perustæ
Hostis ab Armeniæ populis, & gurgite Medo
Cum veniat, Calabrosqve premat Siculumqve Pelorum
Et trepidet Sardous ager, pelagusqve crux
Romano Tyrioqve rubens; an scilicet ignis
Qvod procul est, paries nec dum tibi proximus ardet,
Scrutari peregrina libet, vulpesqve marinas 130
Qvarere; & æqvoream Thetidem, placidæque quieti
Et genio indulgere domi; sic Græcia certe,
Sic Pelopis periere urbes: incendia vires
Dum capiunt, serpitqve lues crescensqve venenum
Spernitur. O qvanto melius proscindere fluctus
Eisset Phryxeos: celeriqve obsistere regis
Classe sagittiferi gladiis inimicaqve flammis
Urere tecta tuis Asiaeque à Marte vacante 140

Hesperias inferre faces oppresaqve vinclis
Corpora barbaricis, maternis reddere tectis.
50 Sed nunc sermo mihi tecum est, urbs æmula Regum
Imperio, domitrix pelagi, cui Gnosia tellus,
Et lasciva Cypros paret, regnataqve qvondam
Alcinoo Corcyra seni, cui Dalmata servit,
Et gentes Enetum mediis elapsus Achivis,
Qvas olim Antenor deduxit in intima ponti
Adriaci. Veteres animos nunc sume, Canopus
Qvos dudum & Syriæ populi Genuæqve potentis
Horrebant proceres, miserumqve ulciscere casuni
Chalcidis Eubeicæ, Naupactæasque ruinas
160 Cladibus, & variis non concessura Sagunto
Mœnia; cur laceras differs tirone cohortes
Explere in classem? qvercus nigræqve cupressi
Cur non procumbunt? hostem belloqve togaqve
Expertum qvare pateris diffundere virus?
Regna Liburnorum populari, instare sibiqve
Spondere Italiam sceptrum? deprome latentes
Thesauros, deprome aurum, tantiqve putetur
Libertatis amor; qvid enim per saxa, per ignes
170 Divitias cumulare juvat? lustrare profundi
Abdita? & undisonam velis transcendere Calpen,
Et pipere & palmis, & Serum vellere & Indis
Mercibus? & pictis naves onerare tapetis?
Pro foribus si castra tuis impune vagantur
Barbara: si toto convectæ oriente columnæ,
Auratæqve trabes & templa minacia cœlo,
Lucraqve tot curis, tanto & qvæsita labore
Infandi fortasse ducis, sunt præda futura.
Deniqve si Venetum multos dominata per annos
180 Urbs subitura juguni est: procul hoc avertite divi
Omen; & in tenues abeant præfigia ventos
Nostra! tuum restat numen regumqve ducumqve
Optime: qvemqve sua solum pateretur in urbe
Cecropius regnare Plato, cui colla Catones
Curvassent, cujusqve horreret sangvine Brutus
Tarpeios maculare focos, septemplicis Histri

Re-

Rector; & Albigenæ populi tandem excute somnos,
Qvantaqve nos maneant discrimina respice, sumis
Ni gladios, & bella cies, gentisqve superbæ
Compescis rabiem. Phrygios jam possidet agros 190
Et Simoentis aqvas, & prisco nobile casu
Ilium, & obliquo sinuantem flumine campos
Mæandrum, Cilicasqve vagos populosqve Caystri,
Atqve Propontiacas spectantem Ciricon undas,
Qvaqve fretum sulcat, flavis Pactolus arenis
Et juga carentis tauri, flaminasqve Chimæram
Spirantem: & qvicqvid Regi Pompejus ademit
Ter victo, Grajas etiam transgressus in oras
Puppibus, invasit diri Polymnestoris arces
Et tumulum Polidore tuum, fortesqve Tryballos 200
Et Macetum gemini, qvos Regis gloria cœlo
Æqvavit, fines: armarat qvicqvid Atrides
In Trojam: qvicqvid gelida à Mœotide mundi
Tenditur. Epirum versus, jam claustra Latinæ
Gentis: & Ausonias Mahometica lancea portas
Pulsat: & Alpinas penetrant jam barbara fauces
Tela, nec Arctous tanti discriminis expers
Rhenus aqvas pelago miscet: qvid proxima dicam
Et sceptris subjecta tuis: qva nuper arabant
Millia multa hominum terram, Bacchique feraces 210
Falce putabantur colles: vestigia cultus
Humani vix ulla patent: periœre ruinæ
Tantarum & domuum: nullos fortuna reliquit,
Cæforum deflere hominum qui funera possent.
Captivasqve nurus & qvæ victoris iniqvi
Ira jubet turpisqve Venus, succurre tuorum
Ærumnis ensesqve pios mollire cruentam
In pecudem: jaciunt in te sua lumen gentes:
In te reliquæ hostiles miserabile vulgus, 220
In te tota cohors Christi inclinata recumbit:
Te populus bello non dignandus Amyclis,
Hæc studio & Musis doctis spernendus Athenis,
Te pastor Latius, te rubro turba galero,
Inlyta te Rhodanus regesqve seqvuntur Hiberi

Nec

Re-

Nec Germana tibi conantipulchra juventus
Nec fratriis deerit pietas: commune periculum
Qvem tibi conjungit virtus materque paterque
Et regalis apex, linguae & commercia dura,
Qvin etiam, si qui procerum cervice tenentem
230 Arma observabunt studiosius, ora que clades;
Omnibus, & dubiæ cessabunt murmura plebis,
Et tanti motus animorum stulta cupidio
Qvos mutandi agitat præsentia: principe tandem
Ni dignam assumis mentem: nec pacis inani
Spe capiare precor, vires formidat & arma
Regis Achæmenii: Parthosque in terga ruentes
Assyriasque cupit primum sibi jungere Carras
Fœdere; quo demum belli securus Eoi
Tutius in nostros erumpat perfidus agros,
Interea solitis ludit tecum artibus: ergo
240 Dum tibi sunt vires; dum tot comitantur eunte
Agmina, dum tota Europe consipiat in hostem,
Arripe tela manu, ferratus pendeatensis
Ex humero, niteat radianti casside vertex.
Aggredere obsoenam stirpem, veterumque malorum
Te duce persolvat poenas, quæ sanguine nostro
Sæpe Dei delubra & sacras imbuit ædes.
Lusimus hæc magno carmen dictante dolore,
Dum libet Aoniis torpentia pectora Regum
250 In Turcas excire modis, fideique tonantis
Legibus oppressum Scythicis conjungere mundum.

F I N I S.

Rosa

Vb230

ULB Halle
003 649 385

3

5b₁

6017

